

Este stiut că femeile au jucat un rol de seamă în istoria omenirii și în politica acestei lumi. Chiar dacă rolul ei a fost esențialmente nefast, Eva rămâne prima între femei atât la propriu cât și la figurat, căci universul moral al omului, după cum just afirma Petre Țuțea, împreună cu întreaga sa istorie terestră, se sprijină pe mărul furat în Grădina Edenului.

Au urmat alte și alte femei celebre, toate contribuind pe față sau din umbră la trasarea politicii și la scrierea istoriei: Elena din Troia, iubăreața Cleopatra, abila Iulia – soția împăratului Octavian Augustus, înțeleapta Plotina – soția lui Traian, grație căreia Hadrian a urcat pe tronul Cezarilor, Caterina de Medici, Ana de Austria, împărăteasa Maria Tereza, țarina Ecaterina a II-a, iată doar câteva dintre ele. Din istoria românilor, o mențiune specială merită doamna Clara, doamna Chiajna – fiica lui Petru Rareș, Lupeasca lui Carol al II-lea și, desigur, Elena Ceausescu.

Dar nici una dintre femeile amintite nu se poate compara cu Teodora, fie în ceea ce privește destinul ei uluitor, fie influența decisivă avută în politica imperiului, practic în politica mondială din prima jumătate a secolului al VI-lea.

În cartea *Teodora, împărăteasa Bizanțului*, cunoscutul istoric Charles Diehl are aproape numai cuvinte de laudă la adresa fostei dansatoare și prostituate. Am fi tentați să credem că Diehl exagerează, dacă – prin acribia cercetărilor efectuate – el nu și-ar fi cucerit renumele de neîntrecut bizantolog. Da, ne spune istoricul, este adevărat că Teodora a avut în prima tinerețe o viață deosebit de aventuroasă, din care s-a ales cu doi bastarzi: un băiat și o fată. Pe fată a păstrat-o lângă ea, în schimb de băiat n-a vrut să știe nici măcar atunci când a devenit împărăteasă. Dar, precizează Diehl, așa ceva nu era defel neobișnuit într-un Constantinopol aidoma Sodomei în ceea ce privește decăderea moravurilor. După cum nu era neobișnuit ca oamenii cu stare să răscumpere fete din casele de toleranță și să le ia în căsătorie.

La vremea când prințul Justinian a cunoscut-o pe Teodora, ea ducea o viață extrem de retrasă și cuviincioasă. Fiind înzestrată nu doar cu o mare frumusețe, ci și cu alte remarcabile însușiri ale minții și inimii, nu-i de mirare că prințul s-a îndrăgostit nebunește de ea și că în scurt timp

s-au căsătorit.

Ajuns împărat după moartea unchiului său Justin, Justinian a continuat s-o adora pe Teodora până la moartea ei pretimpurie datorată cancerului. Ba chiar și după acest fatidic ceas, neconsolatul Justinian s-a străduit să-i împlinească poruncile lăsate cu limbă de moarte, așa cum a procedat în toți cei 21 de ani cât Teodora a stat alături de el pe tronul Bizanțului, căci în politică nici vorbă să fie alături, ea fiind mai totdeauna cu un pas în față, dar având tăria să-și impună punctul de vedere. Iar politica promovată de ea s-a remarcat prin multă intuiție și clarviziune, fapt dovedit atât prin corecta identificare a celor două crize majore ale imperiului – criza politică și cea financiară, cât și prin subtilitatea cu care a depistat chestiunea politică ascunsă sub pulpana religiei. Basilisa a fost constant de partea monofiziților, chiar și în anii grei ai persecuției ordonată de Justinian, pentru ca în final însuși basileul să adere la convingerile ei religioase, ceea ce negreșit echivala cu recunoașterea și oficializarea liniei politice trasată de împărăteasă, cu abilitate ascunsă sub masca răfuieiilor religioase.

Este adevărat că Teodora s-a dovedit lacomă de bani, ambițioasă și necruțătoare cu cei care cutezau să se pună de-a curmezișul voinței sale, lucru de care aveau să se convingă atât gloriosul general Belizarie, cât și favoriți de-ai împăratului, precum atotputernicul ministru Ioan de Capadocia ori secretarul Priscus.

Dar în același timp – fapt confirmat de toți istoricii, inclusiv de Procopiu -, Teodora a demonstrat că poseda multe din însușirile indispensabile unui mare om de stat: inteligență, tărie de caracter, șiretenie, intuiție și farmec personal. Însă, atunci când o cereau împrejurările și interesele personale ori itele politice, tot ea știa ca nimeni altul să fie misterioasă, crudă, răzbunătoare sau – dimpotrivă - surprinzător de iertătoare. Și mai poseda o excepțională însușire, căreia i se datorează unele dintre acțiunile ei cutezătoare, chiar riscante, așa cum a dovedit-o în cazul monofiziților sau al favoritei sale Antonina, soția infidelă a lui Belizarie: se devota trup și suflet celor pe care-i iubea!

Prin grija și stăruința ei s-au ridicat biserici, spitale și aziluri, astfel că importanța faptelor ei bune, mai presus de slăbiciunile tinereții, l-au îndemnat pe un venerabil hagiograf să o numească “un adevărat potir al tuturor darurilor lui Dumnezeu”. De altminteri, rolul Teodorei a fost strălucit confirmat de decadența înregistrată de imperiu îndată după moartea sa.

N.B. Prostituate sunt cu duiumul, însă imperiile au cam dispărut. Așa că slabe speranțe să se ivească o a doua Teodora...

Teodora, curtezana ajunsă pe tronul Imperiului Bizantin

Scris de George Petrovai

Duminică, 21 Octombrie 2012 06:19 -

AUTOR: GEORGE PETROVAI

www.sighet-online.ro